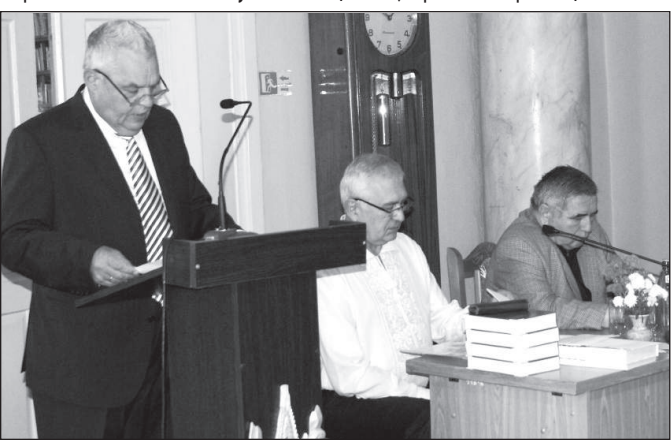

ПРОРОКИ У СВОЇЙ ВІТЧИЗНІ:

Центральним дійством цього року став Міжнародний науковий симпозіум „Пророки у своїй вітчизні: Тарас Шевченко та Юліуш Словацький“, при-

свячений 200-річчю від Дня народження Тараса Шевченка і 205-й річниці від Дня народження Юліуша Словацького. Організаторами симпозіуму, крім нашого навчального закладу, виступили Інститут літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України, Київський національний університет ім.Тараса Шевченка, Тернопільська обласна рада і Департамент освіти і науки Тернопільської ОДА, Обласний літературно-меморіальний музей Юліуша Словацького.

До дослідження творчості двох великих поетів долучилися вчені 24 науково-освітніх інституцій України та Польщі. Серед них — Технічно-гуманістична академія в Бельсько-Бялій, Вармінсько-Мазурський університет в Ольштині, Університет в Катовіцах, Варшавський університет (Республіка Польща), національні університети Києва, Львова, Івано-Франківська, Запоріжжя, Острога, Луцька, Харкова, Чернівців, Тернопільський НПУ ім.Володимира Гнатюка, державні педагогічні університети Бердянська, Дрогобича, Мелітополя, Інститут літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України, Інститут Івана Франка НАН України, а також Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. На адресу наукового форуму надійшли 66 тематичних доповідей.

До складу організаційного комітету симпозіуму, який очолювали ректор інституту, професор Афанасій Ломакович і директор Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України, академік Микола Жулинський, входили проректор з наукової роботи, професор Валентина Бенера, проректор з навчальної роботи, доцент Марія Боднар, декан факультету іноземних мов, доцент Володимир

Мазурок, професор кафедри української мови і літератури Олег Васишин, доцент кафедри української мови та літератури Михайло Лабашук, професор Київського НУ ім.Тараса Шевченка Григорій Штонь, директор Обласного літературно-меморіального музею Юліуша Словацького Тамара Сеніна. З матеріалами симпозіуму працював Програмний комітет, до якого своїх представників делегували Інститут літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України,

Прикарпатський НУ ім.Василя Стефаника, Тернопільський НПУ ім.Володимира Гнатюка, Східноєвропейський НУ ім.Лесі Українки, Чернівецький НУ ім.Юрія Федьковича. До цього комітету входили наші фахівці, доценти Інна Волянчук, Ірина Комінярська, Ольга Макаренко, Лілія Невідомська, Олена Пасічник і голова циклової комісії гуманітарних дисциплін коледжу Роман Дубровський.

Учасників пленарного засідання Міжнародного ювілейного симпозіуму вітали ректор інституту, професор Афанасій Ломакович, класик української

поезії, громадсько-політичний діяч, Герой України Дмитро Павличко, провідний науковий співробітник Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України, професор Ростислав Радишевський, професор Вармінсько-Мазурського університету (Польща) Анджей Шмит, голова Кременецької райдержадміністрації Віталій Ткачук.

Лейтмотивом пленарних доповідей науковців України і Польщі стала ідея спорідненості художньо-естетичних, морально-етичних, соціально-політичних

ідеалів і принципів творчості двох геніальних представників української та польської культури — Тараса Шевченка і Юліуша Словацького. Це продемонстрували у своїх виступах професор Київського НУ ім.Тараса Шевченка Григорій Штонь („Візіяна складова поетичного мислення Ю.Словацького і Т.Шевченка“), професор Технічно-гуманітарної академії у м.Бельсько-Бяла Анна Венгжиняк („Що об'єднує Ю.Словацького і Т.Шевченка?“), науковець Інституту Івана Франка НАН України, професор Євген Нахлік („Ю.Словацький і Т.Шевченко: типологічні сходження і розходження романтичних поетів“), професор Київського університету ім.Бориса Грінченка Ярослав Поліщук („Словацький, Шевченко і європейський дендизм“), професор Варшавського університету Катаржина Якубовська-Кравчук („Патріотична поезія Тараса Шевченка і Юліуша Словацького“), доцент Бердянського ДПУ Ольга Новик („Образ душі в поезії Юліуша Словацького і Тараса Шевченка“), голова Фондації „Or Chaim“ Ярек Баніш („Творчість Юліуша Словацького і Тараса Шевченка у контексті багатокультурного простору Речі Посполитої і перспективи відбудови братерських відносин поляків, українців і євреїв“). В окремих доповідях здійснено аналіз зарубіжної Шевченкіани: „Шевченкіана діаспори“ (Ростислав Радишевський, Інститут літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України), „Культ Тараса Шевченка в культурно-

освітньому житті українців у Польщі“ (Павел П'єточка, Вармінсько-Мазурський університет в Ольштині), „Проза Шевченка і натуральна школа в російській літературі“ (Павло Михед, Інститут літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України). Значення творчості Шевченка для сучасного українства висвітлювали професор Чернівецького НУ ім.Юрія Федьковича Марія Скаб („Шевченко — духовний ідеал українців“), її колега, професор Мар'ян Скаб („Тарас Шевченко і дискурс Майдану“), професор Дрогобицького ДПУ ім.Івана Франка Петро Іванишин („Тарас Шевченко як герменевт“). Професор кафедри суспільних дисциплін нашого інституту Генріх Стронський запропонував учасникам пленарного засідання оригінальне дослідження „Між історією і сучасністю. Кременець у культурному просторі Польщі й України“.

Члени тематичної секції „У художніх світах: Тарас Шевченко та Юліуш Словацький“ конкретизували основну ідею пленарного засідання у низці доповідей компаративної спрямованості: „Націософські концепти у творчості Ю.Словацького і Т.Шевченка“ (Олег Баган, Дрогобицький ДПУ ім.Івана Франка),

„Testament“ Юліуша Словацького та „Заповіт“ Тараса Шевченка: зіставний аналіз“ (Оксана Вишневецька, Східноєвропейський НУ ім.Лесі Українки), „Нокторновість романтичного світочуття Тараса Шевченка і Юліуша Словацького“ (Мар'яна Лановик, Зоряна Лановик, Тернопільський НПУ ім.Володимира Гнатюка), „Образ Іншого у творах Тараса Шевченка та Юліуша Словацького“ (Олена Пасічник, Кременецький ОГПІ ім.Тараса Шевченка), „Семантика пейзажу у творчості Т.Шевченка та Ю.Словацького“ (Наталія Романишин, НУ „Львівська політехніка“), „Творчість Т.Шевченка та Ю.Словацького як джерело національної духовності“ (Оксана Рудакевич, Тернопільський національний економічний університет). У контексті українсько-польських творчих зв'язків і художньо-мистецьких паралелей були побудовані доповіді професора Тернопільського НПУ ім.Володимира Гнатюка Миколи Ткачука („Романтичні світи лірики Адама Міцкевича і Тараса Шевченка“), доцента Кременецького ОГПІ ім.Тараса Шевченка Ірини Комінярської („Тарас Шевченко і польська література“) і доцента Київського університету ім.Бориса Грінченка Оксани Кудряшової („Вплив

українського фольклорного вірша на ранню творчість Юліуша Словацького“).

Вектор наукових пошуків членів другої

секції визначила тема „Тарас Шевченко: особистість, письменник, мислитель“. До вирішення цієї проблематики окремі науковці підійшли із загальнонаукових позицій: „Значення творчості Т.Шевченка у формуванні культурного і патріотичного світогляду сучасної молоді“ (Яна Таравська, Мелітопольський ДПУ ім.Богдана Хмельницького), „Історіософія у творчості Тараса Шевченка“ (Ірина Скакальська, Кременецький ОГПІ ім.Тараса Шевченка), „Тарас Шевченко у мистецтві: ретроспектива і сьогодення“ (Надія Клименко, Національний НДІ українознавства та всесвітньої історії), „Народився, щоб осяяти всю Україну“ (Микола Мірченко, Східноєвропейський НУ ім.Лесі Українки). Інші доповідачі здійснили методологічний підхід до розкриття секційної тематики: „Наративні методи навчання під час вивчення поем Тараса Шевченка“ (Володимир Ступінський, Тернопільський НПУ ім.Володимира Гнатюка), „Структурованість мікро- і макрокосму у „Кобзарі“ Тараса Шевченка Божественним началом“ (Наталія Мафтин, Прикарпатський НУ ім.Василя Стефаника), „Українознавчі аспекти у творчості Тараса Шевченка“ (Ольга Макаренко, Кременецький ОГПІ ім.Тараса Шевченка), „Комунікативна стратегія поеми Тараса Шевченка „І мертвим, і живим...“ (Олександр Ткачук, Тернопільський НПУ ім.Володимира Гнатюка), „Переосмислення біблійних образів і мотивів у поетичних творах Тараса Шевченка“ (Олена Тонне, Запорізький обласний ІППО), „Дуальність художнього світу у ранніх баладах Тараса Шевченка“ (Любов Царик, Тернопільський НПУ ім.Володимира Гнатюка). Сприяття Тарасом Шевченком культури й історії інших народів розкрив професор НУ „Острозька академія“ Петро Кралюк у доповіді „Ставлення Тараса Шевченка до Польщі і поляків“.

Відношення інших митців до Шевченка і його творчості показала доцент Прикарпатського НУ ім.Василя Стефаника Ірина Спатар у дослідженні „Про річ маловідому“ або до проблеми рецепції творчості Тараса Шевченка Елізою Ожешко“, а „прочитання“ Шевченка в радянський і пострадянський період аналізувала науковий співробітник Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України Валентина Хархун у науковому повідомленні „У вінок Тарасові Шевченкові“ радянський культ Кобзаря та його пострадянські

трансформації“. Цікавий фактологічний матеріал „Тарас Шевченко і Київський університет: мовою фактів і документів“ запропонували професор Київського НУ ім.Тараса Шевченка Ольга Плахотнік і доцент Кременецького ОГПІ ім.Тараса Шевченка Олександр Безносюк.

Відношення інших митців до Шевченка і його творчості показала доцент Прикарпатського НУ ім.Василя Стефаника Ірина Спатар у дослідженні „Про річ маловідому“ або до проблеми рецепції творчості Тараса Шевченка Елізою Ожешко“, а „прочитання“ Шевченка в радянський і пострадянський період аналізувала науковий співробітник Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України Валентина Хархун у науковому повідомленні „У вінок Тарасові Шевченкові“ радянський культ Кобзаря та його пострадянські

трансформації“. Цікавий фактологічний матеріал „Тарас Шевченко і Київський університет: мовою фактів і документів“ запропонували професор Київського НУ ім.Тараса Шевченка Ольга Плахотнік і доцент Кременецького ОГПІ ім.Тараса Шевченка Олександр Безносюк.